

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ	6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ	3 "
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 "

НЕДЕЉА 5. ДЕКЕМБРА 1893.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИЕ. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

Неплаћена писма не примају се.

Грађанству Вар. Београда

Суд општине вароши Београда објављује грађанству, да је одбор општински у седници својој од 15. новембра 1893. год. на основу члана 87 закона о општинама, с погледом на чланове 12, тачке 1., 13. тачке в., 18. и 22 поменутог закона о општинама, — решио, да се сазове

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 12. ДЕКЕМБРА 1893. ГОДИНЕ,

РАДИ ИЗБОРА

- А, ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ,
- Б, ТРИ ЧЛАНА СУДА,
- В, ЧЕТИРИ КМЕТОВСКА ПОМОЋНИКА,

ЗА ДВОГОДИШЊУ ПЕРИОДУ 1894. И 1895. ГОДИНЕ.

Ко може бити биран за председника општине, за члана суда и кметовског помоћника, изложено је у члану 32, 33., 56. и 57. закона о општинама.

Право гласања на општинском збору, према чл. 14. закона о општинама имају сви пунолетни чланови општине, који плаћају 15 дин. годишње непосредне порезе, а који нису под старатељством или који по прописима чл. 16. и 17. овог закона, право гласања немају или су га изгубили. У задрузи имају право гласања на збору сви задругари, ма сви скупа не плаћали 15. дин. непосредне порезе, ако нису чланом 16. и 17. изузети. Тако исто имају право гласања и она лица, која су ослобођена од плаћања пореза (по члану 61. тачке в. и г. закона о непосредном порезу) што су по-

стала неспособна за рад, или су инвалиди, или они, који примају милостињу из државне касе.

Немају право гласа на општинском збору:

- 1., они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или који су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа који безчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казне;
- 2., који се налазе под судским ислеђењем за дела под 1 наведена;
- 3., који су пали под стецинге за време док стецинге траје;
- 4., који су под полицијским надзором;

5., који ма колико дугују у име порезе осим текућег полгођа.

Официри, војници сталног кадра не учествују по 16-ом члану закона у саветовању општинског збора.

Збор овај почеће тачно у 8 часова изјутра а бирачи могу долазити на изборно Место до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по квартовима и то на овим местима;

а) За *кварт варошки* — у основној мушкој школи код Саборне цркве (дубровачка улица).

б) За *кварт теразиски* — у теразиској мушкој школи (улица 2 јаблана).

в) За *кварт дорћолски* — у новој згради основних школа (Душанова улица).

г) За *кварт сивамилски* — у основној мушкој школи (улица Краљевић Марка).

д) За *кварт палилуљски* — у основној мушкој школи (школска улица); и

ђ) За *кварт врачарски* — у основној мушкој школи (пријеполска улица, спрочу војне болнице).

САСТАВ БИРАЧКИХ ОДБОРА ОБЈАВИЋЕ СЕ ДСЦНИЈЕ.

Од суда општине вар. Београда 1. Декембра 1893. год. АБр. 6898.

ПРАВИЛА

за вршење избора општин. часника у вар. Београду.

На основу члана 12 тач. 1 закона о општинама, којим се овлашћује министар унутрашњих дела да пропише начин бирања општинских часника у Београду и у варошима, које имају преко 4000 пореских глава, прописујем за београдску општину ова правила:

1. Гласање ће се вршити на шест места, по одељцима (квартовима) у зградама које одреди општински суд, а по прописима члана 22. закона о општинама. Према томе, сваки ће одељак (кварт) имати бирачки одбор састављен по одредбама закона о општинама и ових правила.

2. Бирачки одбори, који ће по одељцима (квартовима) примати гласове, саставиће се овако:

а.) Општински одбор одредиће шест општинских одборника, најстарији по годинама, за председнике бирачких одбора. После њих два општинска одборника, најстарија

по годинама, одредиће за заменике председника бирачких одбора;

б.) Општински ће одбор, од оних дванајест лица, која су изабрана по одредби члана 19. закона о општинама, за два одељка (кварт), коцком одредити по четири лица за чланове бирачког одбора и по два лица за њихове заменике.

в.) За остала четири одељка (кварт) општински одбор коцком одредиће из средине општинских одборника (изузев општинске одборнике одређене за председнике бирачких одбора и њихове заменике) за сваки одељак (кварт) по четири лица за чланове бирачког одбора, а тако исто коцком одредиће из средине одборничких заменика по два заменика члановима сваког бирачког одбора.

3. Општински суд коцком одредиће, који ће од одређених општинских одборника коме бирачком одбору бити председник, а тако исто одредиће коцком и који ће бирачки одбор у коме одељку, (кварту) примати гласове.

4. Општински суд, на основу списка, који је састављен по одредби члана 15 за-

кона о општинама, и у коме су записани сви грађани који право гласања на збору имају, саставиће за сваки одељак (кварт) азбучне спискове у којима ће бити записани грађани који у рејону дотичног кварту станују.

5. Сви председници и чланови бирачких одбора састављају *бирачки одбор београдске општине*. Њему је председник онај председник бирачког одбора који је најстарији по годинама.

6. По свршеном гласању, сваки бирачки одбор саставиће записник, у коме ће назначити: у колико је часова гласање почето и свршено, и колико је који од кандидата добио гласова; а за тим све изборне акте претати председнику бирачког одбора београдске општине.

7. Бирачки одбор београдске општине, према записцима бирачких одбора, саставиће записник по одредбама члана 22 закона о општинама и објавити која су лица изабрана за општинске часнике.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОВАМА У ТУЏИНУ

од 1459.—1814. године.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. Агатовић и Ј. М. Спасић.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора намъ перестать быть умными чужимъ умомъ и славными чужою славою“ (Време је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

На сред табора, на једном увишењу подигне свој шатор, окитивши га бисером и златом, па сазва у њ све

војводе своје на ратно веће у очи дана 29. августа. Доведоше му ту једног старог ратника, поглавицу турских пљачкаша, Алтуцу, да он да самом цару савета, о начину вођења сутрашње борбе. „Срећни падиша хоће твој савет, старино“ — рекне му Хозреф-бег. „Може ли бити бољег савета, него да се бије“ — беше његов одговор. Хозреф-бег даље говораше у савету да је искуство показало, да су утврђени редови тешке непријатељске коњице, непробојни, ако се на њих напада; али да се опасност може противу њих окренути, ако се пропусте да зађу у наше редове, па их онда опколити и пореметити им ред и наша је победа извесна, а њихова пропаст очевидна. Његов се савет усвоји, и артиљерија је била одређена, да непријатеља, чим зађе дубље у турске редове, збунити учестаном ватром својом, и спречити му повратк.

Освануо је дан 28. августа, св. Крститеља Јована. До подне није ништа било, јер су обе војске очекивале једна друге напад. Најзад султан први са ускликом: „Боже помози народу Мухамедову“ посла своје прве чете на непријатеља, да га изазову. Као громовни облак сруше се први редови Перињ-

реви и Томоријеви на прве редове турске. Турци одмах уступе, и измаме Мађаре из њихових утврђених положаја. У тај мах ударе с леђа друге чете турске. Крајева се војска подели на пола, и све даље продираше к центруму турском. Сад ступи у борбу и сам краљ са својим коњаницима против великог везира, продирући силно и до самих султанових јаничара. Неколико војника краљевих живо се пробijaху кроз најгушће редове да дођу до шатора султана, који је заиста неко време био у опасности. Али у том тренутку грне артиљерија турска са својих метерица, синцирлијама (ланцем повез. полућулад), и као плеву стане косити краљеве редове. Десно крило попусти, повије се назад, и у дивљем бегству стане узмицати. Краља на једанпут нестане. Војска се збунити, и у том часу приправна одељења турске коњице на грну на њу са свију страна, немилице секући је, и мрцварећи. Што се, користећи се јаком кишом, не спасе бегством, и неподави у Дунаву, и не погибе од сиљних турских мачева и топовских зрна, све паде у ропство. За сахат и по судбина је мађарске краљевине решена. *Ие више нема.*

Краљ Лудвик утекао је с бојнога поља

Овим правилима замењују се правила од
5 Децембра 1892 године ПБр. 19546

Београд, 28. Нов. 1893. г. ПБр. 16683.

МИНИСТАР
УНУТРАШЊИХ ДЕЛА,
Св. Милосављевић с. р.

О Б З Н А Н А

На дан 20 Децембра ове године, др-
жаће се у грађевинском одељењу Суда оп-
штине вароши Београда офертална лицита-
ција за оправку Топчидерског друма,
а према решењу одборском од 29. Јула
1893 год. ГБр. 2857.

Квација за овај посао у 5000. динара
полаже се у готовом или државним вред-
њим папирима.

Услови и предмер могу се видети свакога
дана у канцеларији грађевинског одељења
од 10 - 12 пре подне.

Сз канцеларије, грађевинског одељења
суда општине београдске 1. Децембра 1893
год. ГБр. 2857.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске објављује гра-
ђанству вароши Београда, да је у кући г.
Јована Илића саветника на палилулском
тргу намењена болница за децу, која бо-
лују од дифтерије.

Од суда општине вар. Београда 18.
Новембра 1893 год. АБр. 6827.

О Б З Н А Н А

Прошле године у многим кућама Бе-
ограда онемогућено је било правилно из-
давање воде услед тога, што су водомери
и цеви водоводске инсталације у тим ку-

рањен, и у друштву са неколико својих
верних пратилаца јездио на исток преко
неких мочвара, где наишав ноћу на једну
дубоку бару, заглави се с коњем, и уда-
ви се.⁽¹⁾

Сутра дан Сулејман, праћен великим
везиром и осталим војсковођама, зађе да
разгледа бориште; његови дефтератори
(секретари), који су за њим бројали мр-
тве лешине, наброје до 20 000 пешака и
4 000 тешких оклопника хришћанских из-
гинулих бораца. А кад се врати у шатор
сазове ратно веће да се договоре о да-
љем раду, и као предмет за увесељавање
стајаху око султанова шатора, на коју
набијених 2 000 хришћанских глава, међу
којима беше и глава храброга бискупа
Томорија. У знак захвалности доусти
султан војсци својој слободну пљачку по
околину. Мутах би попаљен и порушен,
околна села такође, а то све наговешташе

(1) Занимљива је версија пона Сремца, који сведочи,
да се краљ није удавио, већ да је убијен од својих пра-
тилаца, на суда бачен у воду. Летоние М. С. за 1858. г.
II, 33—36. Отуда неки историчи с правом ову смрт Луд-
викову приписују познатој полицији бечких Хабсбург-
овића којима је највише и ишло у рачун да Лудвика не-
стане, јер онда круна св. Стефана прелазила њима у на-
следје.

ћама изложене биле мразу, те се је вода
била смрзла у тим деловима инсталације.

Штета која произлази мржњењем воде
у тим деловима двогуба је, јер не само да
укућани остају за неко време без воде,
него се и водомер и дотичне цеви кваре
те и општина и газде куће могу бити
изложени доста јакој штети.

Да се до штете не би дошло, управа
водовода моли газде у чијим су кућама
водомери намењени у подрумима, да се
благовремено постарају да водомери и цеви
у тим подрумима не буду излагани мразу.

То се да постићи: попуњавањем по-
друмских прозора сламом или кровипом и
једно временем затварањем прозора исправ-
ним капцима.

Затим ваља мотрити на то, да подрум-
ска врата не остају отворена.

Цеви пак које изводе воду из водомера
по кући и које пролазе кроз просторије
изложене мразу, морају се обмотати сламом
чећетом или другим подесним рђавим то-
плопошама. —

Чесме по авлијама ваља такођешти-
тити противу мраза обмотавањем сламом
или подесним облагањем, сандуком испу-
њеним пепелом и т. п.

За случај у коме је инсталација водо-
вода у кући тако изведена да цеви про-
лазе кроз просторе изложене мразу, а исте
цеви педају се подесно обмотавати облогом
која би чувала противу мраза, укућани са-
чуваће се од рђавих последица уплива мраза
на водоводску инсталацију тиме: ако свако
вече по престанку употребе воде, загоре
ону славину која је остављена на најнижем
месту водоводске мреже у кући.

Затварањем те славине (која се налази
обично али не увек у близини водомера)
прекинут је пролаз воде у цеви кућне
инсталације и у исто доба цеди се сва
вода из тих цеви излазећи из малог по-
бочног отвора те славине.

лагани полазаг султанов на престоницу
обезглављене краљевине.⁽¹⁾

Колико је Срба изгинуло на овом ма-
ђарском *Косову*, које сахрани племства
мађарскога — не знамо, као што не зна-
мо ни број њихов, као учеснике у борби.
Спомиње се само да је од војсковођа
ерпекских погинуо сењски капетан *Ђорђе
Орловић*, а остали се спасели на шајкама,
које не због своје одвећ мале снаге нису
смеле упуштати у борбу на води са ја-
чом турском флотом.⁽²⁾ Витковић додаје:
„После пораза мохачка пострадали Сте-
ван Берисављевић ерпекски деспот стиже
у путу Павла Бакића на челу коњице,
која праћаше шајкашну флотилу под упра-
вом капетана Радиса Вожића“⁽³⁾ Фло-

(1) Види: Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches. B. II
S. 53—54. — Praag: Annales r. Hung. t. V. p. 114—117
Smičkalas T.: Povj. hrv. kn. I. стр. 723—724. — Рајич
J.: Ист. Срб. св. III. стр. 375—380. — Месић Рад; књ.
XXII. стр. 173—204. — Овај последњи је најдетаљније
описало пад мађ. краљевине.

(2) Иштвандија (Picot I. 65 у прим.) вели: Radicius
Bosithius Trax, (Србин) qui elasi praecerat, inani spe
victoriae in primam aciem equo vectus processit, ivlque
pugnans interfectus est. — Ну то није истина, као што
ћемо се ниже уверити.

(3) Гласник Срп. уч. књ. 67, стр. XXXV. — Из
овога би изашло, да је деспот учествовао и у боју; али
није дан други наш поузданији извор то не помиње.

На тај начин мрежа водоводских цеви
у кућама остаће преко ноћи празна, а дању
када је поменути славина отворена и ота-
кање воде тако рећи непрестано траје, вода
у цевима нема кад да се смрзне.

Управа водовода моли потрошаче воде,
да упражњавају затварање поменути славине
свако вече па било да су цеви у кући об-
логом постављене или не, јер се с тим
малим трудом осигурава газда куће про-
тиву велике штете која може произаћи мрз-
њењем воде у инсталацији.

Сопственици кућа одговорни су управи
Водовода за сваки квар на водомеру и на
главној славини дакле и за тај који про-
истиче услед мрзњења воде у водомеру.

Водомери који пису постављени у по-
друмима него у јамама, и ако су те јаме
извршене према пропису управе Водовода,
нису изложени мржњењу ни при највећем
мразу. —

Бр. 5130. Из управе Водовода, 4. Но-
вембра 1893. год. у Београду.

О Б З Н А Н А

У вези свог наређења АБр. 2366. од
30. Априла о. г. Суд општине вароши Бе-
ограда објављује грађанству, да ће Управа
Водовода од 1. Јануара идуће године на-
плаћивати воду према члановима 8 и 9.
правила за издавање воде, од свију оних
кућа, које су од 1. Јуна до краја о. г. са
водоводом спојене без обзира на то, да ли
се вода у каћи троши или не, или да ли
је инсталација у кући извршена или не.

Ово решење своје Суд општине вароши
Београда оснива на чл. 2 и 13. правила
за везивање водовода са зградама у Бе-
ограду и издавање воде из истог водовода,
која су правила добила закону силу ре-
шењем владе Њ. В. Краља од 10. Јуна

тила је јурила Будиму, да спасе оно што
се још може спасти од освете турске.
На 76 својих шајака превезу препла-
шену краљицу у Пожун, и већину на-
рода који раније не беше умакао. Сеп-
тембра 3. крене се султан са Мухача к
Будиму; наговестив свој полазак сечом
400 хришћанских заробљеника. Даље роб-
љење било је обустављено, и 10. септембра
султан је у Фелдвару, примно кључе
града Будима, у који одмах и уђе. За
неколико дана свога бављења у угарској
престоници све вандалски опљачка, што
се год могло понети, не оставив на миру
ни чувену, богату библиотеку Корвинову,
и неке статуе старих грчких богова, (Ди-
јане, Херкулеса и Аполона), које наме-
сти после и своје двору, да му красе
улазак у дворану царску. Затим запали
и Будим у Пешту, па нареди повратак
војске низ Дунав у своју државу.

На своме повратку наплазила је тур-
ска војска у своје вандализму на велике
препреке и заседе ерпекског и мађарског
становништва у сремским равницама.
Где год могаху љуто се озлојеђени на-
род мучки светијаше своје крвину.
Тако су Турци узалуд јуришали на град
Вишеград, да га освоје, јер њега бра-
њаше храбри харамбаша хајдучки, *Ми-*

1892. год. ПБр. 10382 основаним на чл. 6. 7. и 9. зав. о варошкој трошарини у Београду од 13. Јуна 1884. год.

АБр. 6603 од суда општине вароши Београда 1. Новембра 1893. год. у Београду.

НАРЕДБА

Пошто се је врло мали број сопственика гробница на новом гробљу до данас пријавио да према овој наредби плати за одржавање прописану таксу, то је суд општински принуђен, да ову наредбу понови са продуженим последњим роком до 1 Јануара, 1894. год.

Правилима о новом гробљу ставом III тач. А. и Б. предвиђено је, да сваки овај, који купи зидану гробницу на новом гробљу или обичан гроб, има годишње да плати за одржање истих гробница и гробова следећу таксу и то:

I. За зидане гробнице под „Арвадом“ годишње динара	40.
II. За зидане гробнице велике годишње динара	15.
III. За зидане гробнице мале годишње динара	10.
IV. За обичне гробове годишње динара	2.

Даље исти став и исте тачке наређују да ако сопственик гробнице — гроба — не плати ову таксу за одржање од дана кад је купи па за пет година, губи право на даљу употребу исте, а гробница прелази понова у општинску својину.

Па како је врло велики број оних лица који таксу за одржање гробница и гробова никако не плаћају, — то се суд ово општински нашао побуђен овим наредити свима имаоцима гробница и гробова, да до првог Јануара 1894, донесу и горњу таксу плате, што ако не учине искусиће последице пред-

виђене горњим наређењима правила о новом гробљу.

Од суда општине вароши Београда, 8. Октобра 1893. АБр. 6014.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА LXXXIX. РЕДОВНИ САСТАНАК 25 Новембра 1893 год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били г. г. Ник. Х. Поповић, М. Велизарић, Милаш М. Борић, Милут. Ј. Марковић, М. Канетановић, Солом. Ј. Азријел, Јов. Ђуровић, К. Б. Михајловић, Борђе Нарандић. Др. Марко Т. Леко, Мијајло Јанковић, Мих. М. Ђорђевић, Сава Вељановић, М. О. Петровић, Мата Јовановић, Коста Д. Главинић, Свет. И Ристић, Коста Петровић, Мих. П. Бончић, Н. Вулковић, Анд. Ј. Одовић, Мих. Д. Банковић, Гаврило Бркић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука селнице држане 18. Нов. 1893 год. и у оллуци КБВр. 679 учињена је допуна да је извештај комисије за надзор при грађењу трамваја, који је одбор у прошлој селници усвојио, ове садржине: Општина може одобрити грађење трамвајских пруга 1. од Теразија до Топчидера, 2. од Савског пристаништа преко градског поља до св. Савског дома, 3. од св. Савског дома до пута за ново гробље, за теглење са електричном снагом по правилима одобреним од комисије Повластичар може наплаћивати: на топчидерској прузи од Теразија до вој Акад 5. п. д. до монопола дувана 10 п. д. до цареве Ђуприје 20 п. д. до Топчидера пак 35. п. д. Од ма које тачке вароши пак 40 п. д. — Ова одлука сматраће се као додатак уговору и биће код надлежне власи потврђена.

II.

Одборник г. Коста Д. Главинић предлаже, да се утврде нове регулационе линије на раскрсници Мајданске, Савске и Лимске улице са обзиром на будући кеј. Исто тако да се утврди нова регулациона линија на обали савској од савске полиције па уз воду до пумпе Браће З. Петровића с обзиром на будући кеј. Председник је изјавио, да ће издати потребну наредбу за извршење овога предлога.

III.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд АБр. 6936, иследног судије за вар.

Београд АБр. 6910. 6894 истражног судије за вар. Београд АБр. 7028, 6978, 6975, 6956, 6911, 6979, истражне судије из Шапца АБр. 6891. истражног судије за вар Београд АБр. 6933, 6957. 6980, 6977, 6981. 6976, 6912, 6934, 6998 и управе вар. Београда СБр. 18986, одбор је изјавио, да су му непознати Катарина Божић, удова, Дамјан Ракић слуга, Перка Јовановић удова, Милош Јанковић бив. ђак, Чедомир Каравидић скитница, Миличко Бацановић ђак Сретен Прљевић скретничар, Сима Крајинић фијакерист, Влајко Атанацковић, келнер и Мита Суботић келнер; да су доброг владања и доброг имовног стања Марија жена Франца Козланског чесмеџије, Сисаца Илић кафеџија, Зина жена Настаса Лозанића кафеџије, Стеван Чупић земљеделац, Васо Марковић ликерџија, Крета Жижковић управник војене одеће; да су доброг владања и сиротног имовног стања Стојан Чукурило служитељ, Благоје Трпковић момак лебарски. Настас Крстић, бив. кафеџија с тим, да је овај последњи бис на робију а од издржане казне је доброг владања; да су Никола Д. Шпартал и Милош Ђурић. ова. трговци доброг владања и сиротног имовног стања с тим да је овај последњи под стечајем.

IV.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању и породичном односу.

По прочитању тих молби АБ. 7042, СБр. 18991, АБр. 7041, 7040, СБр. 19086 одбор је изјавио мишљење, да се може дати тражено уверење молиоцима Алекси Г. Петовићу, Ружици Сретена Лекића удовој, Милошу Шаулићу гимназист, Димитрију Ђуровићу, гимназист, и да се суд предходно увери о имовном стању молиоца Марка Р. Степановића, па тек онда да му изда тражено уверење.

V.

На прелог грађевинског одељења АБр. 6996 одбор је решно, одобрава се кредит од пет хиљада динара из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове за одржавање чистоће у улицама кнез Милошевој, Споменичкој и пред жељезничком станицом

VI.

Председник извештава одбор, да је општина београдска извршном пресудом првостепеног суда

хаило Наф, са „сељацима и поповима“ — који не могу бити други, до српски хајдуци. Код Титела пак дочека их Србин Радовић са својим јунацима, па при судару 100 њих посече а другу стотину живе похвата. Између Беча и Петроварадина наиђе турска војска на ушанчене становнике, који ту беху избегли са свом имаовином својом, женама и децом. Крваво се они осветише Турцима за своју пропаст. Док су савладани, изгнуло је толико турске војске, колико није сатрвено у свима бившим биткама, па и на самом Мухачу. Тако дочекивана и испраћена Сулејманова војска стиже најзад на Дунав, и почетком октобра пређе га код Земуна, хитајући Цариграду, који већ седам месеци, како је оставила.⁽¹⁾

И овај други поход Сулејманов на Угарску, свршио се врло срећно по њега: јер је срушио бедеме, који му спречаваху пролаз у западну Европу; а врло несрећно по Мађаре; јер им сруши краљевину, коју они као независну, никад више — до дан данас — не добише у лицу свога краља, представника своје народности. А и како би могло друкчије бити? Народ, који о својој политичкој

егзистенцији у тешким данима мало води рачуна; који нема довољно појма о узајамном друштвеном животу; који мисли, да је он на земљи зато да над другима влада и тиранише; а сâм да се предаје благовању и уживању; остављајући и свете своје дужности према домовини својој, и према човечанству — тај народ и не заслужује, да политички егзистује, и не заслужује, да се увршћује у ред образованих чланова друштва. И Сулејман за Мађаре није ништа друго, него бич божји, строга казна његова за ону повреду човечанских права, која учинише у својој тренутној срећи, охоли мађарски племићи, нарочито српскоме народу. Не Сулејман, већ ма ко да је био на турском престолу, иста би судбина постигла мађарску краљевину; јер је отровни црв њен подгризао њу још од смрти „праведнога“ Матије, и постепено припремао за мухачку катастрофу.

Жалосно је само што су последице погрешака мађарскога народа, морали испаштати и они народи, под штитом угарске круне, који се свима силама труђаху да не дође мухачка катастрофа. Али је и та последица изненађена за врло кратко време трајала у витешких Срба. Народ, који је и даље имао за

своје војсковође прослављене јунаке *Бацића* и *Божића*, није могао, није смео, да клоне духом. Немајући сада, у развијању својих аспирација, оне препреке, које им пређе чињаху охоли магнати мађарски, српски је народ мухачком катастрофом још жешће узбудио у себи осећаје патриотизма, и љубав према своме народноме позиву, до толике висине попео, да је он у оним данима најтежега кушења показао титанску снагу, као непобедни херој, који тек тада добија снагу за отпор, кад непријатељ мисли, да га је потпуно савладао. Или зар се може друкчије тумачити појава „цара“ Јована међу Србима — што ћемо мало доцније видети — баш у оном тренутку, када изгледаше, е ће политички таласи анти-српског карактера запљуснути и у понор свалити све идеале српске? Зар се може друкчије тумачити најзад и она појава: цепање Срба у два дела, и пристајање једнога дела уз Фердинанда аустријског, а другог уз новог васалног краља мађарског Јована Запољу, ако не тежњом: да или од једног или од другог добије оно што треба, да се може даље продужити успешан рад на остварењу народне идеје која у мислима свих

(1) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, V. II. S. 55—56.

за вар Београд од 29 Октобра 1893 год. Бр. 18554 осуђена, да плати Владимиру С. Каленићу оvd. економу 246 66 дин. на име штете учињене злонамерном паљевином; да накнади ислеаној власти 5 дин таксе за вештачки преглед и трима вештачима по три дин. дангубе.

По прочитању те пресуде, молбе Вл. С. Каленића АБр. 6915 и мишљења општинског правозаступника, одбор је решио, да се по извршеној пресуди првостепеног суда за вар. Београд од 29 Окт. 1893 год. Бр. 18554 исплати из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове Владимиру С. Каленићу две стотине четрдесет и шест динара и шездесет и шест пара на име накнаде штете учињене злонамерном паљевином; да се из исте партије исплати по истој пресуди и четрнајест динара таксе и дангубе око овога спора.

Одбор је овом приликом изјавио жељу да се закон о накнади штете учињене злонамерном паљевином законодавним путем протумачи, јер није довољно јасан да ли може и општина београдска бити осуђена за накнаду штете учињене злонамерном паљевином, кад се то деси у њеном атару.

VII

Председник износи одбору на решење акт управе вар. Београд, којим се тражи, да општина београдска уз припомоћ министарства грађевина и војеног начини пут преко топчидерског брда за Топчидер.

По прочитању тога акта АБр. 6751. одбор је решио, да општина београдска не може предузети грађење овога пута у ово време и под овим погодбама. А кад општина доспе и новчана јој средства то допусте, она ће овај пут саградити у споразуму и уз припомоћ државе.

VIII.

На предлог председника општине београдске АБр. 4034 одбор је решио, да се за општинеку пожарну чегу набаве у акту означене ствари пожарничке на терет буџета за 189 четврту годину.

IX.

Председник општине саопштава одбору, да извршио оделење тражи кредит од 2847 59 дин за исплату оних сума, што су бив. општински извршитељи за рачун приватних наплатили на приватнима непредали.

Срба, и Фердинандоваца и Запољеваца беше истоветна и потпуно зрела?

Из даљег историјског живота и рада нашега народа у Угарској, ми ћемо се још боље о свему овоме уверити; а сада да закључимо овај одсек: да је мухачка катастрофа у попор срушила мађарску краљевину, али је дух српскога народа још већма ободрила, одважност и прегнуће његово за своју ствар још јаче подстакла, дајући му значајну улогу у даљем раду бечких кесара и животарењу мађарске васалне краљевине.

По прочитању тога акта АБр. 6916. одбор је решио, одобрава се кредит од две хиљаде осам стотина четрдесет седам динара и педесет девет пара из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове за исплату дефицита учињених од бив. општинских извршитеља с тим, да суд настане да се ова сума што пре наплати од јемаца и кауције тих извршитеља. Да одборски повереници г. г. Мих. П. Бончић, С. Азријел, Г. Бркић, Св. Ристић и Н. Вулковић, одборници извиде и одбору резервишу да ли је суд што чинио и до каквог је резултата дошао у погледу наплате ових дефицита од гаранције појединих извршитеља.

X.

Председник подноси одбору на одобрење нацрт уговора, који се имају закључити са Миланом Симићем управником трошарине и Ђ. Ж. Нешићем, главним благајником по решењима одбора од 21. и 25. октобра 1893. год. АБр. 6401 и 6446.

По прочитању тог нацрта одбор је, после поименичног гласања са 16 гласова против 2, (5 није гласали) одобрио да се по истом нацрту уговора закључи уговор са Миланом Симићем и Ђ. Ж. Нешићем с тим; да накнада по тачки 5 нацрта уговора буде полугодишња плата, а по тачки 6 једногодишња плата без икаквог ранијег отказивања.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ.

Цена лебу. Суд општине вароши Београда решио је у својој седници од 2 децембра ов. г. да цена лебу за прву половину месеца децембра 1893. т. ј. од 3. до 15 децембра закључно буде двадесет иједна пара дин. на килограму, а леб да се продаје по вароши по двадесет пара у тежини од девет стотина педесет и два грама.

Бирачки спискови. Пошто суд општински у вароши Београду не врши наплату порезе по пореско оделење Управе Београда, од кога и добија податке за склапање гласачких спискова, — суд општин-

ски поводом тога и ради правилности самих зборова за предстојеће изборе општинске, израдио је и одштампас гласачке спискове пуноправних гласача ове општине и старљих грађанству на углед, како би сваки грађанин имао прилике да се увери, да ли је уведен у списак, ако је законом стекао права на то. — па, ако неки нађе за себе или свога пријатеља, да није уведен у списак а испунио је законске услове, да се јави суду општинском те да га упише у списак.

Исто тако, ако неки од грађана наиђе у списку на какво лице, које према чл. 17. закона о општинама нема право гласа на општинском збору, такође да јави суду, те да се таково лице избрише из спискова.

Члан 17. закона о општинама гласи:

Немају право гласа на општинском збору:

1. Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или који су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа, који бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казне;

2. Који се налазе под ислеђењем за дела под 1. наведена;

3. Који су пали под стениште, за време док стениште траје;

4. Који су под полицијским надзором; и

5. Који ма колико дугују порезе осим текућег полгоћа.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Састанак држан 23. Септембра 1893 год.

Председник — Пошто има довољан број одборника отвара седницу и молит одбор да чује записник последњег састанка.

При редовном ратовању, њему је било немогућно да заузме тврде хришћанске позиције у Босни и Далмацији, па с тога је и наређивао пограничним заповедницима да разуздрене Хришћане мучки, изненада нападају, кад они мисле да Турци неће да прекрше султанову реч.

Да завлада Хрватском, а преко ње и аустријским земљама, неопходно му је потребно да има у својим рукама Јајце; а да лукавим Млечима, а преко њих и охоломе Риму попрети ропством, требаше му далматински градови: *Книн, Клис и Скрадин*. С тога, по свој прилици по његовим налозима, босански и херцеговачки Турци често су озбиљно наваљивали на те градове, баш у време, када владаше између њихових владара неки тобожњи мир. Скендер паша босански, нападне при крају 1504. г. пределе око Книна, попали их и опустоши на свој начин, па у мало што не ухвати и самог бана Корвиновића, који му на сусрет беше изашао.⁽¹⁾ Наставник његов *Ферис-бег* још је јаче организовао своје походе, и г. 1507. већ је озбиљно претио Клишанима и Сењанима, тако, да ови беху склонили да затраже млетачку

II. Коначна пропагандна Босне и продирање Турака у Далмацију.

Турски пљачкаши из Босне и Херцеговине једнако нападају на суседне хришћанске градове. — Успеси за бановића II. Бериславића; живље напредовање Турака по смрти његовој. — Неуспешан прешад Турака на Јајце 1521. г. и утицај тога на Србе. — Турци и даље продужују пљачкање. — Пад Книна Скрадина (1522) и Острице (1523). — Победа Кружићева код Класа (1524); Турци се зато свете. — Кнез Крето Франкопан диже осаду Јајца — Мухачка катастрофа изазва пад Јајца, и целе Босне; — Турци освајају и већи део Лике и Крбаве, али су од Класа одбијени; Услед тога исељавање Срба из покорених земаља бива све живље. — „Ускоци“.

Миром од 1503. г. што га, као што смо видели, 20. августа закључи краљ Владислав са султаном, поглавито се ишло на то, да се с обе стране *забране* пљачкашки упади, који су већ толико штете Хришћанима наносили. Али и ако је султан положио заклетву и на тај члан мира, ипак никако му није ишло у рачун да оступи од извршења својих оперативних планова према Хришћанима.

(1) „Књижевник“ књ. I. стр. 505.

Секретар прочита записник који се усваја.

Председник — Изволте чути пристанак друштва за електрично осветлење на услове, које му је општина поставила.

Секретар чита: (Прима се знању) За тим прочита акт о уступању зграда управе вароши Београда и њених одељака општини.

Председник Ја сам наредио те су ова имања пописана у инвентар општинских добара. Сад има сам неке оправке на њима да се изврше.

Марко Велизарић — Да ли је међу тим зградама и она зграда, у којој је било благајничко одељење управе вароши Београда. Та се зграда налази у Карадићевој улици, па и она треба да се уступи општини. Кад је било говора о томе у одбору, говорено је било и за ту зграду.

Председник Заиста овај закон од 1892 год. затекао је благајницу управе вароши Београда у тој згради. Зашто и та зграда није убројана овде ни ја сам не знам. И ми би могли и ту зграду да тражимо. Ја знам да смо ми плаћали а и сада плаћамо за благајницу управе вароши 120 дин. месечно кирије.

Главинић — Мени се чини да је то имање министарства просвете и оно је купило за своје циљеве то имање. И друго ја бих желио да знам да ли је законом предвиђено да се те зграде могу употребити само за квартове, као што се у овоме акту каже.

Председник — Добро је што сте свратили пажњу на то. Мени се чини да је главна ствар да општина даје станове за квартове и одељке управе вароши, а хоће ли они бити баш на овоме терену и коме су сад, или ће општина наћи подесније зграде, то законом није ништа предвиђено.

Главинић — Запазно сам, да се у томе акту управе вароши Београда, изрично напомиње, да се под тим условима уступа.

Председник — То је истина, и ја сам то приметно, али мислим да је то споредна ствар, и да то не може да буде по што то није законом предвиђено. Г. Милан Петровић помиње и плац на коме се налази касарна жандармеријска, и жандармерија као што знате, спада под руковањем полиције, те и то би био предмет, на који

би ми имали да свратимо пажњу г. Министру. (Чује се: врло добро).

Миш. Бончић — Овим актом управа вароши Београда уступа општини нека државна имања. Али непокретно добро не може да се пренесе на овај начин — актом, него нека се тај пренос изврши код суда тапијом, а овако не може.

Председник — Она су законом пренесена, а ово је само извршење тога закона. Да би се пак знало колико земљишта заузимају та имања, ја сам издао наредбу грађевинском одељењу, да оно премери та имања, и да се после убаптите према закону и према томе акту. Ја мислим да се то неће косити са законом. (Врло добро).

Раденко Драговић — Мени се чини да и зграда, у којој се налази топчилерска полиција, треба да се уступи нама, јер и она спада под управу вароши Београда. И онако је прошле године полиција захтевала да јој се нађе друга зграда за топчилерску полицију, па бар да добијемо у замену ту зграду у којој је сад.

Председник — Ја немам ништа против тога. Добро сте напоменули, па да и то обухватимо. Тако исто хтео сам да напоменем, кад је већ уступљена и зграда у којој се налази тежачки кварт, онда шта ћемо да радимо са министарством правде, које се налази у истој згради. (Чује се: да се изла под кирију).

Дакле ја ћу да обратим пажњу на ону зграду где је била благајница управе вароши Београда, за тај на зграду где је жандармеријска касарна.

Главинић — Ја мислим да смо ми не чисто с тиме, да ће се у овоме правцу у коме смо пошли, и даље ићи; и да ће се кроз годину две и три, тражити од општине, да зида касарну за жандармерију, то нас никакве неће мимоићи нити избећи, па кад то морамо платити, онда ја мислим да је са свим правом да тражимо у накнаду за то, ову зграду и земљиште, на којој сад постоји жандармеријска касарна. Ја дакле мислим да ми имамо пуно права на то.

Милош Триковић — Ја знам да ми за жандармеријску касарну не плаћамо кирију, па кад не плаћамо, онда да је и не тражимо, нека остане овако, а кад будемо плаћали, онда да тражимо и ту зграду.

Ст. Чађевић — Ја се бојим овде да се ми не налажемо опасности у томе што тражимо ту

касарну, па да се тиме не наметне нама дужност, да морамо да градимо за жандармерију касарну. Јер ја мислим да жандармерија није искључива зарад Београда, него и за целу Србију. Даба њима и жандармерија и плац, само нека нас оставе на миру. Свуда у свету жандармерија није под надзором општинским, него врши државну службу као год и војска. Ја се дакле бојим да, тражећи то државно добро да не наметнемо себи обавезу да градимо касарну.

Никола Вуковић — Ја мислим да је овај акт, ке, и се вечерас претреса, законом регулисан. И по што у закону стоји само за одељке, то ми немамо даље права да тражимо, а још мање по што ће да нам буде терет а не вајда. То није предвиђено законом, па не треба ни да тражимо.

Марко Велизарић — Нама неће ништа шкодити, што ћемо ми то да тражимо. У акту није споменуто само реч одељци, него и све зграде, у којима се налази управа вароши Београда. Дакле ми имамо право да тражимо и ту зграду, и ми треба да тражимо, јер оно место где сад стоји жандармеријска касарна кошта преко 30.000 дуката, а доцније ће вредити још више. У осталом баш и кад би морали да зидамо касарну, за што да се бојите, што би подигли једну која ће дичити Београд. Ја сам дакле за то да тражимо.

Ст. Чађевић — Ја се опет бојим да за парче меса не закољемо вола.

Филип Васиљевић — Мени изгледа да се касарна жандармеријска сматра и као државна, а и као варошка. И онда кад би нам казали да зидамо касарну за жандармерију, онда би пало половина терета на државу а пола на нас. Ја сам дакле за то да ми узмемо ово земљиште.

(наставиће се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

У свима књижарама може се добити нова књига

НА ЗЕМЉИ И ПОД ЗЕМЉОМ

ПРИЧЕ СВЕТСКОГА ПУТНИКА

НАПИСАО

В. ГАЛУЗЈЕЈЕВ

ПРЕВЕО

Ј. КАРА-МАТИЋ

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

заштиту. Сењани занета и позову у свој град једну млетачку чету, али је Турци потуку погубивши и њенога вођу, војводу *Жарка*.⁽¹⁾

У исто ово доба врше се оваки турски напади у Босни, на Рајце; интересно је, да су сва турска наваљивања у ово време, управљена на *две стране*, на Јајце, и на далматинске градове. Освојењем тих градова, имао се ударити добар основ за даље освојење хрватско, млетачко, аустријских земаља и других предела хришћанских. Идући пак Турчин за том својом основном, поступа на нашем земљишту онако, како је већ био његов обичај, и како је са собом доносио његов начин војевања. Знаде он, да се Хрватима⁽²⁾ на јуриш лако не отимају: за то имајући у бојној основи да добије у своје шаке које од поглавитијих места, најпре ради о том, да себи присвоји помање градиће, који се налазе у околини каквога већег града; за тим стави у те градиће своје посаде, опљени и понали сву околину, — те ако је све

то срећно извео, већ види, да му неће измаћи плен, на који вреба: јер је сада хришћанима посада, која има чувати главну тврђаву отргнута од браће своје, те не може добавити поткрепљења, не може добавити хране нити бојне справе осим ако се нађе поуздан војвода, који се с тим пробије између Турака, који га са евију страна узнемирују и бију⁽¹⁾ а кад се Турци овако такчички и брижљиво стараху да изврше своје ратне операције, како да се оправда поступак хришћана, да отвори баш сада међусобни рат, — а на по се, како да се оправда корак краља Владислава, што уђе у тај тако звани *Камбријски рат* (1507—1511) који вођаше Венеција са царом Максимилијаном аустријским? Наравно, кад бојни таласи запљуснуше и саму Хрватску, онда су Турци, на позивање (Чујте!) појединих зараћених страна хришћанских, врло весело ходати горе-доле по Босни, Хрватској и Далмацији. *Ферис-бег*, на позив Млечана, освоји у Далмацији град *Нубик*, наносећи штете само српском становништву, а Млечане, као савезнике своје, штедећи.⁽²⁾ А кад се

уморени ратници стараху, да се оконча камбријска војна, онда је *Фрис-бег* беонео око Трогира, Шebeneка, Омиша и и Сплета. Народ га свуда одбијаше, али великом муком. Највећма му се освети трогирски заповедник *Кожулић*, који га снажно одби од зидина свога града; а за тим и пољички кнез *Андрија Новаковић*, који је помоћу Омишана под самим градом свладао Турке, које вођаше из Босне млетачки најмљеник *Иваниш Недић*.⁽¹⁾

Још је горе стање било овамо на граници Босне и Хрватске, где Хрвати ништаше као гуја у процепу, преклињајући краља, да им градове заштити.

(1) „Књижевник“ књ. I, стр. 514.

(2) Хрватски писци — новинарете — сталовнике Босне и Далмације вада називају само Хрватима, а за Србе и не знају. Ми остављамо времену и неумитној ствариности, да их од те заблуде излечи.

(1) Rad. jugosl. akad. књ. III., стр. 9—10.

(2) „Књижевник“, књ. I., стр. 529.

(1) „Књижевник“ књ. I., стр. 538.

ЗАКЛАТЕ СЛОЖЕ, НА ОПШТИНСКОЈ ГОВЕБОЈ КЛАНЦИ И ОТАД ДОВИЊЕНИ ПРИХОД У 1893-ој ГОДИНИ.

П Р Е Г Л Е Д

Месец	ЗАКЛАТО:	Бивола	Волова	Крава	Телад		Овнова и Оваца	Јарчева и Коза	Јагњад и Јарад	Издато за официре кила	Претегли винак унесен у варош кила	П Р И Х О Д:			
					КОМ.	КИЛА						Аренда: ДИНАРА	Кланица ДИНАРА	Такса Лекарска ДИНАРА	Свега: ДИНАРА
Јануар	За грађанство	"	417	258	122	4846	50	"	135			17.174 70	156 45	291 45	
	За војску и остале државне заводе	"	33	44	"	"	"	"	"	10791 ³ / ₄	498	1.178 78	15 40	"	18.816 78
Фебруар	За грађанство	"	368	193	114	4694	3	"	749			15.478 30	161 20	273 40	
	За војску и остале државне заводе	"	28	11	"	"	"	"	"	7869 ¹ / ₄	658	918 52	7 80	"	16.839 22
Март	За грађанство	"	329	194	80	2921	1	2	1616 852			16.241 20	236 15	340 75	
	За војску и остале државне заводе	"	27	14	"	"	"	"	"	8001	544	908 90	8 20	"	17.735 20
Април	За грађанство	"	238	329	150	4109	6	1	5794			18.977 80	418 45	531 85	
	За војску и остале државне заводе	"	25	25	"	"	"	"	408	509	509	973 80	30 40	"	20.932 30
Мај	За грађанство	"	327	272	198	5346	10	1	7655			22.471 20	522 90	642 70	
	За војску и остале државне заводе	"	17	18	"	"	"	"	392	435	435	775 70	26 60	"	24.439 10
Јуни	За грађанство	"	377	222	151	4214	47	10	6434			21.565 80	459 45	579 25	
	За војску и остале државне заводе	"	18	12	"	"	"	"	166	367	367	766 10	11	"	23.381 60
Јули	За грађанство	"	407	204	164	4874	969	172	3034			20.951 80	347 35	469 55	
	За војску и остале државне заводе	"	36	8	"	"	114	"	124	574	574	821 15	20 70	"	22.610 55
Август	За грађанство	"	463	170	173	5467	1476	178	1249			21.011 40	289 05	415 65	
	За војску и остале државне заводе	"	29	9	"	"	77	"	38	287	287	725 45	13 15	"	22.454 70
Септембар	За грађанство	"	424	241	161	4962	1751	240	1011			21.771 40	299 20	432 20	
	За војску и остале државне заводе	"	44	16	"	"	59	"	3	304	304	745 05	15 10	"	23.262 95
Октобар	За грађанство	"	476	249	175	5658	1577	537	678			23.371 60	302 60	447 10	
	За војску и остале државне заводе	"	36	17	"	"	165	"	4	359	359	1.021 80	19 05	"	25.162 15
Укупно	За грађанство	"	3826	2332	1488	47091	5890	1141	29207			199.015 20	3.192 80	4423 85	206.631 85
	За војску и остале државне заводе	"	293	174			415		1135	4535	4535	8.835 25	167 40		9.002 65

Из контролног одељења Суда општине града Београда 20. Новембра 1893 године.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 21. Нов. до 28. Нов. 1893. год. допутовало 805, отпутовало 744. Од којих су:

а.) Пола: мушког 777, женског 28.

б.) Вероисповести: православне 673, католичке и протестан. 110, мојсијевске 6, мухамеданске 16, свега 805

в.) Постојбина: Србија 589, Аустро-Угарска 139, Босна и Херцеговина 8. Црна Гора 3, Грчка —, Турска 43, Бугарска 12, Румунија 4, Русија —, Германија 2, Франц. 1, Италија 4, остале државе —.

г.) Занимање путника: Тежаци и економци 41, Занаглије 71, Трговци 456, индустријалци 2, шпекуланти и предузимачи 14, Гостионичари 12, Интелигенција (војска) 73, ђаци 10, раденици и помоћници 30, Пиљари и бозације 12, надничари и слуге 64.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 28. Новембра 1893. год.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Изашла је нова књига

СЛОБОДНО ЗИДАРСТВО

ЊЕГОВ ЦИЉ И ПРИНЦИП, ЊЕГОВА САДАШЊОСТ И ПРОШЛОСТ

ПИСМА БРАТА СР.

једном непосвећеном пријатељу

Издуже ложе „Побратим“

ЦЕНА 1 ДИН.

Књижара В Валожића у Београду изашла је нова књига

ЗОЈА

или

ПОХОД НА ИНДИЈАНЦЕ

ПРИПОВЕТКА

Са 12 слика у бојама. Цена 1 и по дин.

Са овим садржајем: I Караван у Преријама, II Јахоње на бивољу, III у Санта Феу, IV Пред Навајом, V Пут кроз мртвачку пустињу, VI Сегин, VII Стаз перчинове војске, VIII Ко је прави стрелац? IX Три дана у клопци, X Поглавица навајаца, XI Лукавство у рату и лову, XII Борба у планинском теснацу, XIII Баранка Дел Ора, XIV ужасно откриће, XV Опрезност Сегинова, XVI Преговори у топионци, XVII Издајство, XVIII Повратак у навајску покрајину, XIX Вештина у јахању, XX Бегство, XXI Ослобођење, XXII Зоја.

Може се добити у свима Књижарама у Србији.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ.

I. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.
- б) За неузидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
- в) За узидан „ . . . . . 0·40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака . . . . . 0·10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . . 0·20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Пражењење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра . . . . . 10— д.
- б) Од акова . . . . . 0·50 д

III. Посетарина:

- а) Марка за пашче за годину дана . . . . . 3— д.
- б) Обнављање изгубљене марке стаје . . . . . 1— д.

IV. Гробарина.

- а) Гроб за децу . . . . . 7— д.
- б) Гроб за одрасле . . . . . 12— д.
- в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
- г) Велика гробница III. реда . . . . . 998·39 д.
- д) Велика гробница II. реда . . . . . 1099·32 д.
- е) Велика гробница I. реда . . . . . 1684·57 д.

V. Мртвачка кола:

- а) Мртвачка кола стара са два коња . . . . . 12·90 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња . . . . . 24·90 д.
- в) Мртвачка кола нова са два коња . . . . . 36·90 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња . . . . . 72·90 д.

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЉУБРЕТА

За квартове: Савањски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
- 2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином . . . . . 0·70 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1·50 д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски:

- 1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином . . . . . 0·60 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1 д.

Од суда општине београдске 28. Аугуста 1892 године АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА
ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 24 Новембра до 30 новембра 1893. год.

КИЛО-ГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВЕЋА		НАЈМАЊА	
		ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
2892	Ариџика	32		28	
	Брашна кукурузна				
	„ пшенична				
	Вина бела (од лит.)				
9900	„ црна „	60		40	
	Волова				
	Вуне не пране				
	„ пране				
5468	Грожђа	80		50	
	Дуња				
12861	Јабуска	20		12	
68111	Јечма	10	50	9	60
975	Кајмака	120		100	
	Кожа воловских				
	„ јагњећих				
40862	„ овчијих				
	Коре брезове				
	Крава				
18140	Креча	4		3	50
13270	Кромпира	10		8	
	Крупника				
992	Крушака	15		12	
58885	Кукуруза нова	8		7	
	Кукуруза				
	Доја нетопљеног				
	„ топљеног				
	Лука аршламе				
1116	„ бела	60		50	
5634	„ црна	25		18	
	Масла				
69	Масти	120		110	
1890	Меда	70		50	
	Оваца				
63974	Овса	11	50	10	70
619	Ораја	40		35	
2397	Пасуља	14		12	
	Пекмеца				
	Просе				
277623	Пшенице	13		12	50
4859	Ражи	9		8	50
	Рак. комов. (од лит.)				
	„ „ меке „				
400	„ шљив. љуте „	1	60		
18716	„ „ меке „	60		45	
23815	Свила дебелих	80		70	
	„ средњих				
47500	Сена	5		4	
579	Сира	100		64	
12110	Сламе	3		2	
	Слапине				
	Сочива				
6283	Угљена дрвеног	13		11	
186500	„ каменог	3		2	50
	Шпирке				
	Шљива сирових				
326269	„ сувих о. год. простог камена	24		12	
	мекиње				
15792	ситнице				
24622	воће разно				